

Bsc Lineáris és absztrakt algebra gyakorlat

A 14. prezentációhoz tartozó feladatsor

- (K2.2.35)** Igazoljuk, hogy az $a + b\sqrt{2}$ ($a, b \in \mathbb{Q}$) alakú számok résztestet alkotnak $\mathbb{C}$ -ben.
- (K6.1.24, 6.1.26, 6.1.27*)** Igaz-e, hogy $\sqrt{3} \in \mathbb{Q}(\sqrt{2})$? Mikor lesz $\sqrt{b} \in K(\sqrt{c})$, ahol K résztest $\mathbb{C}$ -nek? Igazoljuk, hogy a pozitív prímek négyzetgyökei függetlenek $\mathbb{Q}$ fölött.
- (K6.1.3)** Írjuk föl $2 + \sqrt[3]{2} + \sqrt[3]{4}$ reciprokát $a + b\sqrt[3]{2} + c\sqrt[3]{4}$ alakban, ahol $a, b, c \in \mathbb{Q}$.
- (K6.1.15)** Legyen θ az $x^3 + 3x + 1$ polinom (egyetlen) valós gyöke. Írjuk fel a $\theta^5 + 2\theta^3$ és a $\theta/(\theta - 3)$ számokat $a + b\theta + c\theta^2$ alakban, ahol $a, b, c \in \mathbb{Q}$. Mi θ minimálpolinomja $\mathbb{Q}$ fölött?
- (K5.10.15)** Határozzuk meg az alábbi számok minimálpolinomját a racionális test fölött: π , $1 + i$, $\sqrt{2} + i$, $\sqrt{2} + \sqrt{3}$, $\sqrt[3]{2}$, $1 + \sqrt[3]{2}$, $\sqrt[3]{2 + \sqrt{2}}$, $\sqrt[3]{7 + 5\sqrt{2}} + \sqrt[3]{7 - 5\sqrt{2}}$, $\cos 20^\circ$, egy primitív n -edik egységgyök, ahol $n = 2, 3, 4, 5, 6$, illetve tetszőleges prímszám.
- (K6.1.7, 6.1.25)** Bizonyítsuk be: $\mathbb{Q}(\sqrt{6}) \subseteq \mathbb{Q}(\sqrt{3}, \sqrt{2} + 1)$, $\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt[3]{2}) = \mathbb{Q}(\sqrt[6]{2})$, $\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt{3}) = \mathbb{Q}(\sqrt{2} + \sqrt{3})$.
- (K6.1.23)** Független-e $\{1, i, \sqrt{2} + 3i\}$ $\mathbb{Q}$ fölött; $\{1, i, \sqrt{2} + 3i\}$ $\mathbb{R}$ fölött; $\{1, \pi, 1/\pi\}$ $\mathbb{Q}$ fölött?
- (K6.1.24)** Felírható-e $a + b\sqrt[3]{2} + c\sqrt[3]{4}$ alakban $\sqrt[6]{2}$ illetve $\sqrt{2}$, ahol $a, b, c \in \mathbb{Q}$?
- (K6.2.15)** Számítsuk ki: $\sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}$ és $\mathbb{Q}(\sqrt{2})$ fölött; $|\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt{3}) : \mathbb{Q}|$; $|\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt[3]{2}) : \mathbb{Q}|$; $|\mathbb{Q}(\sqrt{2}, \sqrt[3]{3}) : \mathbb{Q}|$; $\sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{7})$ fölött; $\sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}(\sqrt{8})$ fölött; i foka $\mathbb{Q}(\sqrt[4]{2})$ fölött; $\sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}(i)$ fölött; $\sqrt{2} + \sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}(\sqrt{2})$ fölött; $\sqrt{2} + \sqrt[4]{2}$ foka $\mathbb{Q}$ fölött; $\sqrt{\pi}$ foka $\mathbb{Q}(\pi)$ fölött.
- (K6.2.11)** Mutassuk meg, hogy ha $K \leq L$ egy testbővítés, $\alpha, \beta \in L$, és $\text{gr}_K(\alpha)$ és $\text{gr}_K(\beta)$ relatív prímek, akkor $|\mathbb{Q}(\alpha, \beta) : \mathbb{Q}| = \text{gr}_K(\alpha) \text{gr}_K(\beta)$.
- (K6.2.6)** Legyen $K \leq L$ testbővítés, és tegyük föl, hogy $\alpha \in L$ gyöke egy n -edfokú, $K[x]$ -beli polinomnak. Igazoljuk, hogy $\text{gr}_K(\alpha) \leq n$. Fennáll-e itt a $\leq$ helyett oszthatóság?
- (K6.2.9)** Legyen θ nem valós gyöke $x^3 - 2$ -nek. Határozzuk meg θ fokát $\mathbb{Q}(\sqrt[3]{2})$ fölött, és a $\mathbb{Q}(\theta) \cap \mathbb{R}$ testet. Igaz-e, hogy ha $K \leq L \leq M$, és $\alpha \in M$, akkor $\text{gr}_L(\alpha) \mid \text{gr}_K(\alpha)$?
- (K6.2.17)** Igazoljuk, hogy ha a és b valós, akkor $a + bi$ pontosan akkor algebrai ($\mathbb{Q}$ fölött), ha a is és b is az.
- (K6.2.18)** Melyek algebraiak: $\pi + 3$, $5\pi + 6$, $\pi + \sqrt{2}$, $\pi^2 + 2\pi + 2$, $\sqrt{\pi}$.
- (K6.2.19)** Egy algebrai szám és egy transzcendens szám összege mikor algebrai? És a szorzatuk? Egy algebrai szám négyzete lehet-e transzcendens? És a négyzetgyöke?
- (K6.2.20, 2.5.18, 6.4.15)** Igazoljuk, hogy $\mathbb{Q}$ egyetlen véges bővítése sem algebrailag zárt, és hogy egy test pontosan akkor algebrailag zárt, ha minden algebrai bővítése elsőfokú. Mutassuk meg, hogy $\mathbb{Z}_p$ nem algebrailag zárt. Melyek az algebrailag zárt véges testek?
- (K6.2.21)** Adjunk példát nem véges algebrai bővítésre.
- (K6.2.22)** Igazoljuk, hogy algebrai bővítések egymásutánja is algebrai.
- (K6.3.1, 6.3.12, 6.3.13, 6.3.13)** Hányadfokú bővítést kapunk, ha $\mathbb{Q}$ -t az alábbi polinomok összes gyökével bővítjük? $x^3 - 2$, $x^4 - 2$, $x^6 - 2$, $x^n - 1$, $(x^2 - 2)(x^2 - 3)$, $(x^2 - 2)(x^3 - 2)$.
- (K6.3.3)** Maximum hányadfokú bővítést kaphatunk, ha egy n -edfokú racionális együtthatós polinom összes komplex gyökével bővítünk?